

„El kell ismerni: kétségtelen, hogy a sajtószabadság fogalmához hozzátartozik a technikai előállítás lehetősége is, mert hiszen nélkülül gyakorlatilag édeskeveset ér ez a szabadságjog.

Ha egy lap a megjelenéséhez nem kap papírt,

vagy következetesen lepecsételik a nyomdát, amely előállítani szándékozik, esetleg a kinyomtatott példányok terjesztését gátolják meg — akár a hatóságok részéről, akár egyes tökeerős érdekcsoportok a példányok összevásárlásával —,

ez mindenképpen a sajtószabadság korlátozását jelenti.”

(Száva István „Szabadság vagy politikai kretinizmus“ c. vezércikkéből. Megjelent a Népszava 1947 március 30-iki számában.)

Hogyan szereti JANCSI JULISKÁT

Írta: Zsolt Béla

Tisztes svájci és németalföldi családi lapok vicceldalain, ahol a második világháború előtt kizárólag lehangolóan lapos és irodalomgyerekszerű és anyóviccek voltak fellelhetők, újabban meglepő kilengéseket tapasztalok. A családi lap családi lap maradt ugyan, s ma is a lakás-, konyha- és kertkultúra dominálnak benne, de a viccek mintha lerázták volna magukról a családiaság valamikor kötelező bányászatát, s néha nemcsak újak és merészek, de jók is. Lehetséges, hogy a nyárszolgái humor ebben a tragikus világháborúban felszabadult a gyerekesség és az alakoskodás nehezékeitől, amelyek miatt valójában a nyárszolgák sem élvezték, ha minyárt a multban meg is követték, hogy a művelt családi asztalakra került lapokat ne szennyezze be az erkölcsatlenség? Most úgy látszik, mintha már nem lennének ilyen szigorúak, mert ezekben az egyébként változatlanul a növényssóval és foltiszítással elfoglalt lapokban egyre több vicc akad, amely nemcsak azt veszi tudomásul, hogy Jancsi szereti Juliskát, de dévajul arra is céloz, hogy ez a szeretet nem mozog mindig a harmonikuszerűen kinyitható mesekönyvek párbajfeltételeinek határain belül.

Ez a jelenség sokkal érdekesebb, semmi röpke elmefuttatásban a mélyére lehetne nézni. Mindenesetre dokumentum az, mert ugyanúgy, mint nálunk, a külföldön is az úgynevezett írott erkölcsatlenség ellen folytatott küzdelem volt a multban a legkedveltebb céltáblája minden olyan erkölcsi és politikai tényezőnek, amely még a társadalom érkein, képzetén és kedélyállapotán való terrorisztikus uralommal is meg akarta szilárdítani hatalmát. A reakciós állam és az egyház versengtek abban, melyikük kérlelhetetlenebb, az író, művész, az olvasó és a közönség megfélemlítésében, amikor akár arról volt szó, hogy az irodalom vagy a művészet a szerelem testi-lelki valóságát ábrázolja, akár arról, hogy szabadjára eresztette azt a pajzanságot, amely az archeológia tanúsága szerint is egyidős a szerelemmel. Az állam és az egyház nem vették tudomásul, hogy a szerelem egyik legősibb inspirátora a tragikumnak és a komikumnak, s remekműveket vagy csak mókákat sugall, de ugyanabból a forrásból, — ahogyan a Romeo és Júlia fenséges tra-

gédiája és Falstaff obscén népdalai ugyanabból az ősforrásból merítettek. Az állam és az egyház rendőrré harcolt ez ellen az emberrel egyidős erkölcsatlenség ellen s a nyárszolgái családapa, aki a rendőrből látta megtestesülve a fennálló erkölcsi rend szimbólumát is, megkövetelte, hogy a rendőr védje meg családi házáat az erkölcsatlenség betolakodása ellen — ugyanakkor azonban megkövetelte azt is, hogy azon a napon, amikor felelősségétől engedélyt kap kimaradásra, rendőr védje meg a bordélyházban részeg katonák esetleges garázdálkodása ellen is. Nos, úgy látszik, Nyugaton, mintha a nyárszolgái is ráúnt volna erre a fárasztó szemforgatásra s már mer a művelt családi asztalnál is mosolyogni azon, amin addig csak a kocsmái törzsszert mellett röhögött.

Igen, az izléstatlenség ellen szüntelenül harcolni kell, akár meztelen, akár nyakig pögombolt. S az erkölcsatlenség ellen is kell harcolni, — de nem mindig a legkönynyebb ellenállás irányában harcoljunk s ne válasszuk ezúttal elsőrendű ellenfélként a furdódresszes hölgyet vagy ebben a sokértelműségtől oly gazdag világban pontosan a forró kétértelműségek suttogó fiatalembert. Harcoljunk először a közéleti erkölcsatlenség ellen, a korrupciók, a tolvajok, a protegálók és a protegáltak hadával s azokkal, akiknek nincs erkölcsi skrupulusuk akkor sem, ha egy ország tönkretételében holnap újra résztvehetnek.

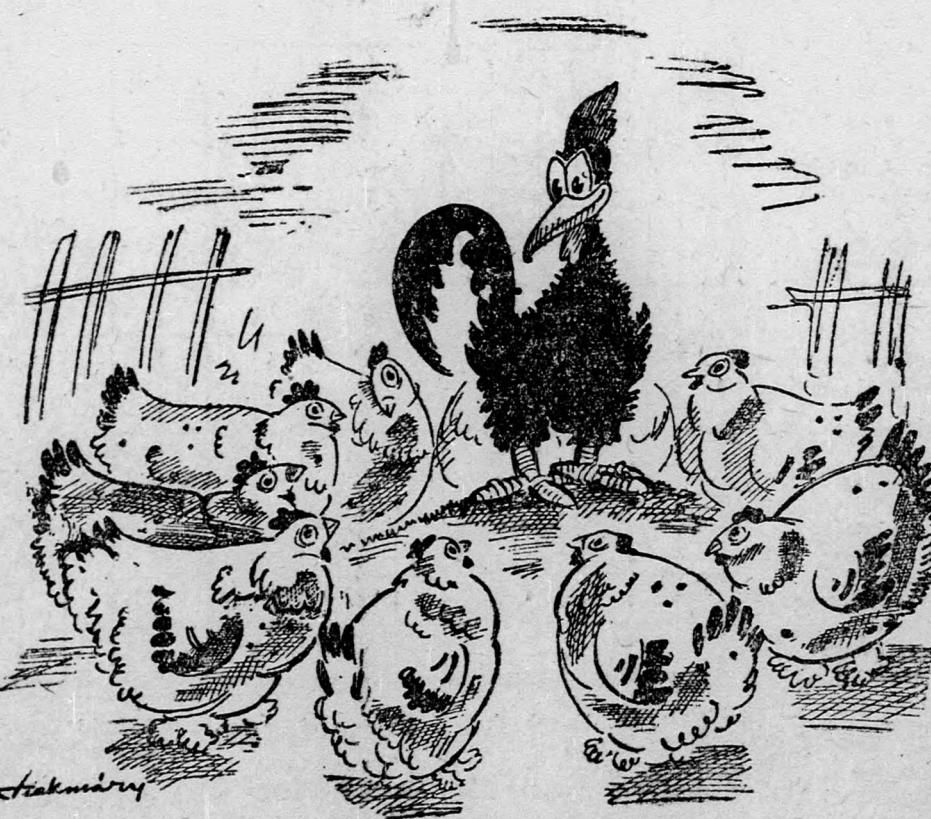
S főképp ne tegyük magunkat álszentkedésünkkel nevelésese a gyerekek előtt, akik a palánkokat örvendően ismét azokkal a hagyományos ábrákkal rajzolták tele, amelyeket a század elején mi is elődeinktől örököltünk s elődeink is már apáinktól. Ne legyünk olyan naivak, mint Klebelsberg, Bethlen kultuszminisztere, aki-ről Hevesi Sándor egyszer nekem azt mondta: „Azt akarja, hogy olyan darabokat adassak elő, amelyeket hatása alatt a hatyerekes családanya újra elhiszi, hogy a gólya hozza a gyereket!” Szóval, harcoljunk csak az erkölcsatlenség ellen s ha majd a fentebb felsoroltak összes válfajaival végeztünk s még mindig tart a «válság», akkor majd csakugyan nézzük meg közelebbről: valóban az-e a legfőbb rákfene, hogy Jancsi nem a kultuszminiszterileg jóváhagyott, hanem a hagyományos módon szereti Juliskát, (Tündérhegy).

A felszabadulás ünnepén

— Látod, Miska szomszéd, én ma két éve figyomlaltam a Kerted... most már neked kell tovább irtani a gazt.

Húsvéti készülődés

— Hölgyeim! Húsvét előtti héten, naponta három furnusban dolgozunk...

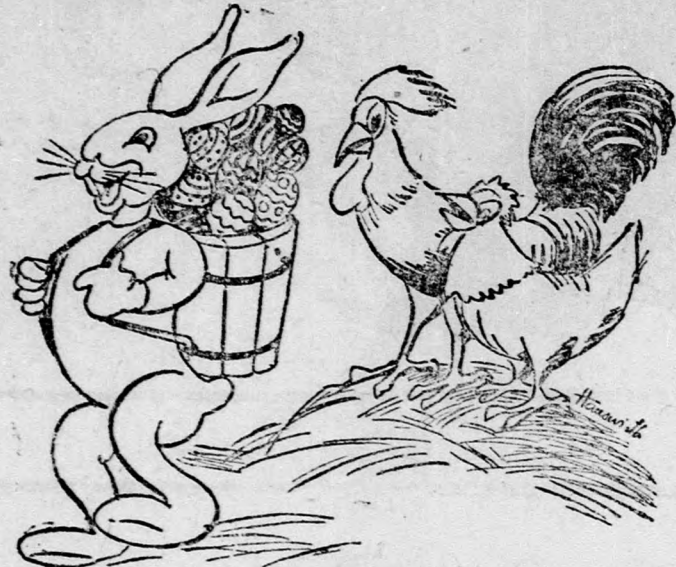
APRILIS

ÍRTA: ENDRÓDI BELA

Megállapítom Áprilisban, Hogy tavasz van és Április van. Agyamból reggel kikelek és üdvözöllek, Kikelet! Ajkam már nem nyílik panaszra, Lézengek vígan a tavaszba és nevelő utcákon át Követem lengő fátyalót. Tündéri fátyal, lebegő! Ibojlyaszagú levegő, Bimbók, rügyecskék, levelek; Vígan hintázó verebek És mennyi zöld a fűn, a fán! És mennyi kék a kék Dunán! Az é, a föld oly ifjú, friss, — De szép is vagy, szép Április!

Megállapítom Áprilisban: Az asszonyok közt sok hamis van A szőke is, a barna is Egytől-egyig mind: Április. Mit nappal mond, felejtí étiel És reggel ébred új szeszéllivel, Ma esküszik, maraszt, ölel, Másnap, ha hívod, nem felel, Ma forrón süt rád, mint a nap, Holnap dermesztő jégdarab, Már nem is tudja a neved, Csodálkozik, néz, kinevet, Egy percig tartott a csoda S úgy kérdi: hát ön kicsoda? Hogy meg lehet pukkadni is, — De csúf is vagy, csúf Április!

HÚSVÉT AZ UDVAR VÉGÉN

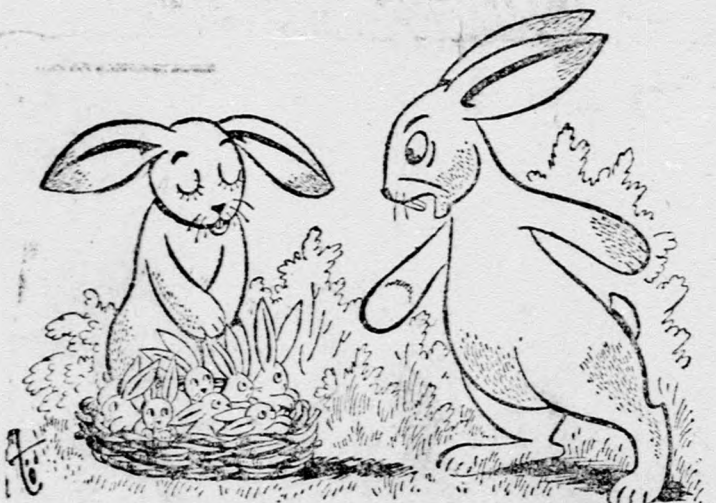
— Nézd, hogy felvág! Pedig nem is tud tojni...!

Húsvét hétfőjén

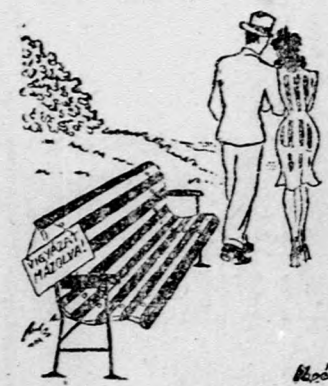
Főcsövezető: A fene egye meg, emiatt a tűz miatt nem locsolhatok.

CSALÁDI BOTRÁNY TAPSIÉKNÁL

— És ezt nevezed te húsvéti tojásnak...?

Festik a padokat

VENDEGJÁTÉK a Magyarban

— Mi lesz a Magyar Színház új neve, ha az állami színházak fognak benne játszani?
— Magyar Nemzeti Opera.

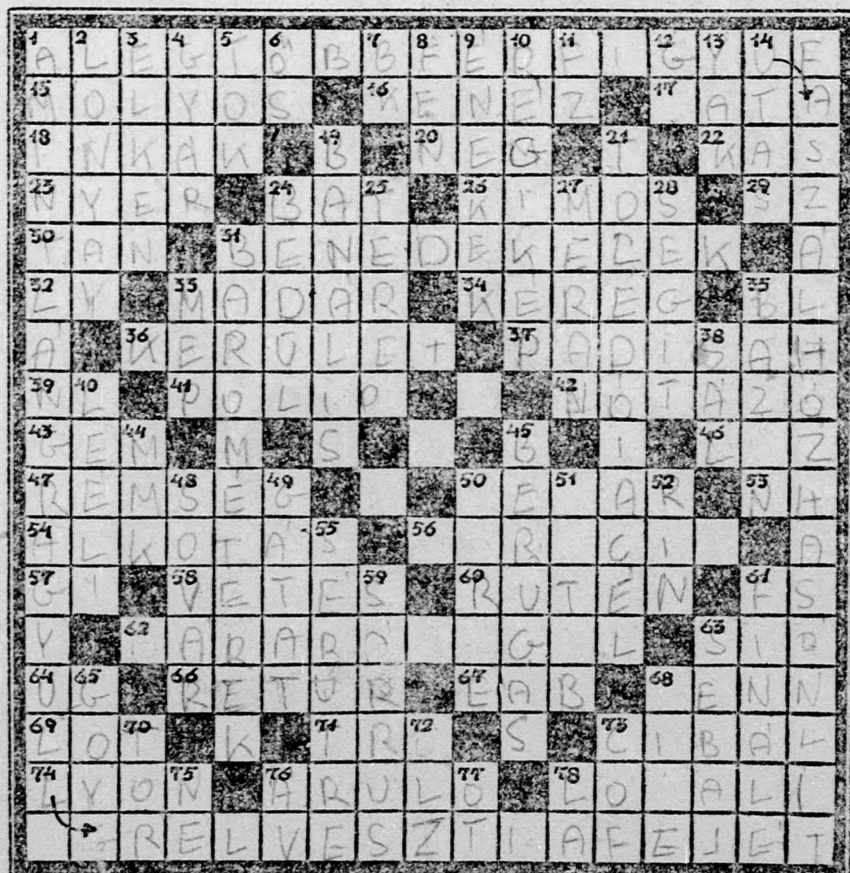
Fakultatív vallásoktatás

— Mondja Nyilassy úr, tudják maguk, hogy a fakultatív vallásoktatás azt jelenti, hogy mindenki ott és olyan annyi vallástant tanulhat, ahol, amikor és amennyit akar?
— Tudjuk!
— Akkor miért uszítanak ellene?
— Azért!

Vizsintes:

- AZ AFORIZMA KEZDETE
- Hibás szörme
- Vasmegeyi kisközség
- Japán orvos, Ehrlich-hel közösen fedezte fel a salvarsant
- A Nap fiai
- ... édes
- Méhpalota
- Kihúzzák a sorsjegyet
- Denevér — angolul
- Fehérnemű tisztít
- Kettősbetű
- Tudomány, isme
- Rendkívül termékeny ifjúsági irónk
- Kettősbetű
- Ágról-ágra száll
- A fatörzs külső rétege
- Bóka László
- Városrész
- A török szultán címe
- Nagy László
- Tengeri szörny
- Dalotgató
- Irodai iratkapocs
- Borotvaszappan
- Borzalom
- Ellenvetéseket tesz
- N. H.
- A művész remeke
- Költségvetésbeli hiány
- G. I.
- Búzatenger
- Kisorozs
- Falus Sándor
- A Színművészeti Akadémia igazgatója volt
- Funántúli csatorna
- U. G.
- Oda-vissza menetjegy

ÍME A FÉRFI!

- Első Ált. Nagybank
- Helyhatározó
- Bibliai alak
- Római hármas
- Ide-oda rángat
- Francia selyemváros
- Halál a büntetése
- Távíró a dzsungelben

Függőleges:

- AZ AFORIZMA BEFEJEZÉSE
- Közgazdasági író
- Szétmázol
- Nagyüzem
- Ékszerártó

- Előd
- Baseball Klub
- Borotvát élesít
- .....éneke
- Megsárgult fotográfia
- F. Z.
- Szomszédos betűk
- Tibeti háziállat

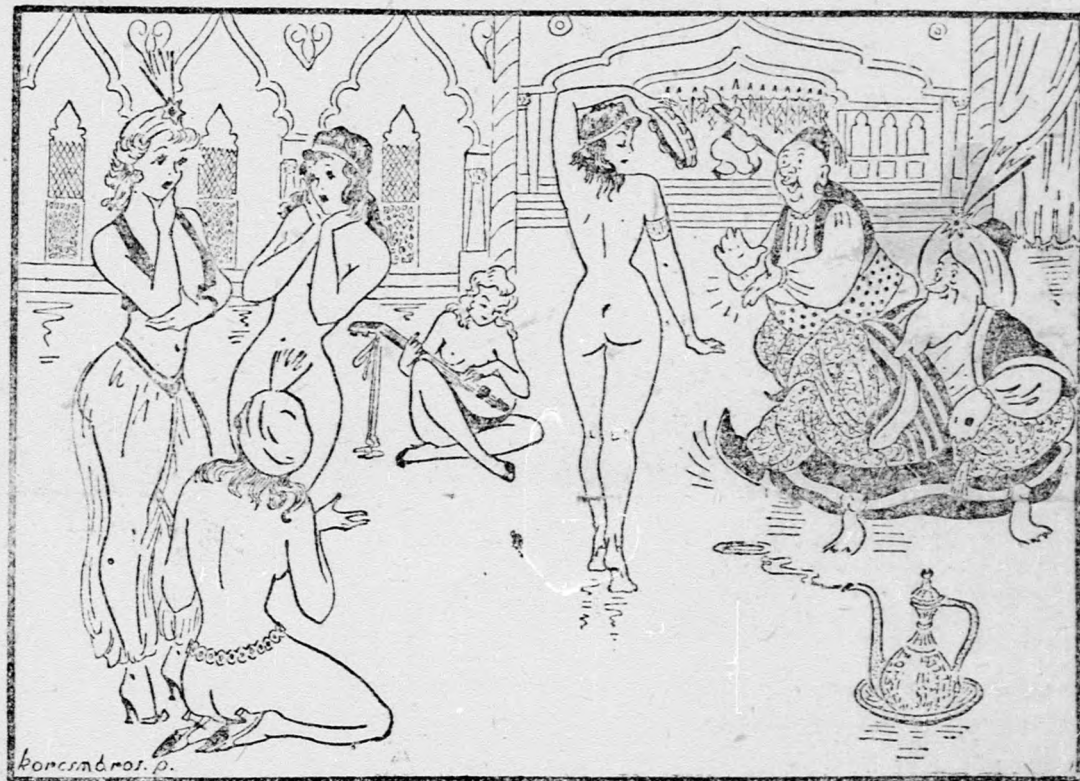
- A BSzKrt üzletfele
- Eleséptel, közönséges
- Prima külföldi fém-áru
- Elhisi a mesét
- Működési terület
- Klimatikus gyógyhely Tirolban
- Megkönnyíti a munkáját
- Meteorológiai műszerek
- M. E. P.
- Francia író (René)
- Már nem hordjuk
- Életével teszi az ember
- Makói Munkás Kör
- Futballkapus-bravúr
- Vágyoszomjas
- Árvíz ellen emelnek
- Ifjúsági író
- Mitológiai óriás
- Egy híres filmkutyája nevében fordul elő
- Eleséptani, franciául
- A Nagy Kutya csillagképének főcsillaga
- A szimfónia utolsó tétele
- Oda se neki!
- Spanyol festőművész (ék. fől.)
- Hasonló, egyenlő — angolul
- Eszem-izom
- Passaunál ömlik a Dunába
- C. O. F.
- Tiltás
- Rövidtáv vége
- Olajos Tibor
- Skálahang

Tökéletes alibi

— Drágám, a szabónőnél vagyok... Másfél óra próbálunk.

HÁREMGONDOK

— Unom már a háreméletet, nyomasztó az egész légkör és a tetejében még a basa is rómnehezedik.

Rejtélymegfejtőinkhez!

A 12. szám rejtélyeinek megfejtését és a nyertesek névsorát jövő heti számunkban közöljük.

ESZMÉNYI NEJ

— Ez azután ideális feleség. Az ura az ujjá körül forgatja és ki se meri nyitni a száját.

Pesti évi

1947. április 6. 21. szám

Felolós szerkesztő: GÁL GYÖRGY

Felolós kiadó: SOMOGYI DEZSŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: V. Bajcsy-Zsilinszky-út 34.

Telefon: 129-642 és 126-595.

Fiókiadóhivatal: VI. Nagymező-u. 26. II.

Telefon: 124-874.

Kéziratokat, rajzokat nem adjunk meg és nem adjunk vissza.

Terjesztő: Globus hírlap- és könyvterjesztő vállalat.

Budapest, VI. Nagymező-u. 26. Nyomatott a Hungária Hírlapnyomda R. T. Budapest, VI.

Bajcsy-Zsilinszky-út 34. körforgógaipén.

Felolós: Dr. Bródy László